

KAU PALOFITA 'O E FUA KAVA MOTU'A

Lesoni 3 ki he 'aho
17 'o 'Okatopa
2026

«na'e tu'u 'a
Sihosafate 'o ne
pehē, "E Siuta, mo
kimoutolu 'ae kakai
'o Selūsalema,
tokanga kiate au: Tui
kia Sihova ko homou
'Otua, ko ia 'e
fakatu'uma'u ai
'akimoutolu: tui ki
he'ene kau palōfita,
ko ia te mou monū'ia
ai."»

(2 Me'ahokohoko 20:20)

‘I he kuonga ‘o e Fuakava Motu‘a, na‘e ui ‘a e kakai na‘a nau ma‘u ha ngaahi popoaki mei he ‘Otua ke fetu‘utaki ki he ni‘ihi kehe ko e kau tangata kikite pe kau palofita (1 Sam. 9:9).

Na‘a nau malava ke ‘ilo‘i ‘a e ngaahi me‘a fufuu, pea na‘a mo kinautolu ‘oku te‘eki hoko mai (1 Sam. 9:6), ka na‘e ‘ikai fakangatangata pe ‘enau ngaue ki he me‘a ni; na‘e lahi ange ‘a e me‘a na‘e kau ki ai. Ko e mo‘oni, na‘e ‘ikai ha‘u ‘a e malava ko ‘eni meiate kinautolu, ka mei he ‘Otua.

Ka na‘e ‘i ai foki mo e kau palōfita loi na‘a nau lea ‘aki ‘a e “vīsone ‘o honau loto” (Sel. 23:16).

Ko hai na‘e ui ki he ngāue fakapalōfitá?

Na‘e anga fefe ‘a e ‘ulungaanga ‘o e kau palofita?

Ko e ha e ngaue na‘e fai ‘e he kau palofita?

Ko hai ‘a e kau fafine na‘a nau ma‘u ‘a e me‘afoaki ‘o e kikite?

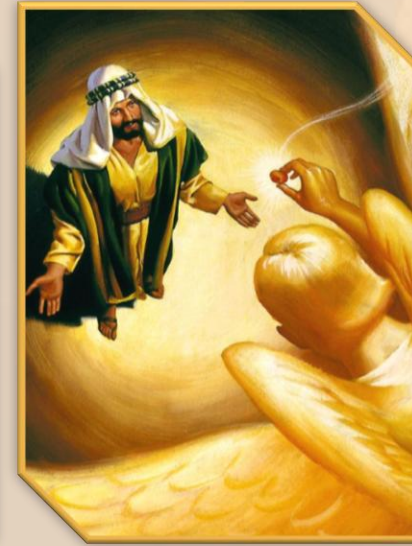
Ko e ha e ngaahi ‘ulungaanga na‘e ma‘u ‘e he kau palofita loi?

KO HAI NA'E UI KI HE NGAUE FAKAPALOFITA?

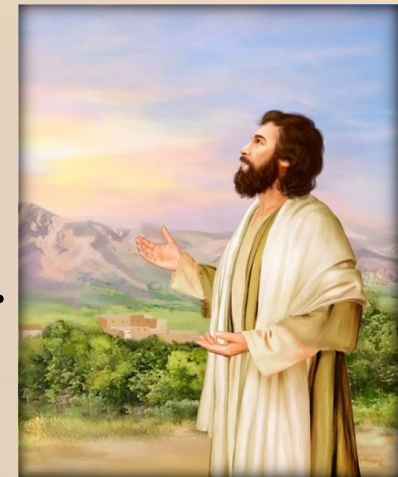
"Ko 'Ilaisiā, ko e tangata ia na'e anga tatau mo kitautolu, pea na'e lotu fakamātoato ia, ke 'oua na'a 'uha: pea na'e 'ikai tō ha 'uha ki he kelekele 'i he ta'u 'e tolu mo e māhina 'e ono. ." (Semisi 5:17)

Te tau lava 'o ma'u 'a e fehalaaki 'o e tui ko e kau palofita ko e "kau tangata ma'olunga ange." Ka na'e fakatonuhia'i 'e Moses ia koe'uhi he na'e tuai 'ene lea ('Ekesotoso 4:10); Na'e pehe 'e 'Isaia na'e 'i ai hono lOUNGUTU ta'ema'a ('Isaia 6:5); Na'e fakakaukau 'a Selemaia na'a ne fu'u kei si'i ki he ngaue ko ia (Selemaia 1:6).

'Oku pehe 'e 'Ilaisiaa, 'a ia na'a ne loto-to'a ke fakamanamana'i 'a e Tu'i ko 'Ehapi 'aki ha fu'u la'ala'a lahi koe'uhi ko 'ene angakovi: "ko e tangata ia, 'o hange pe ko kitautolu" (Semisi 5:17).

Hili hono fakahoko ha mana lahi, na'e to hifo 'aupito 'a 'Ilaisia 'i he fakamanamana 'o e mate meia Kuini Sisipeli (1 Ngaahi Tu'i 19:2-4)
'Oku mahino 'oku 'ikai fili 'e he 'Otua 'ene kau palofita koe'uhi he 'oku nau haohaoa. Ko e ha 'oku ne 'afio'i 'iate kinautolu? Ko 'enau 'ofa ki he 'Otua mo 'enau loto fiemalie ke talangofua kiate ia.

NA'E ANGA FEFE 'A E 'ULUNGAANGA 'O E KAU PALOFITA?

"Pea na'e pehē 'e Mikaia, "Oku mo'ui 'a Sihova, pea ko ia 'oku folofola'aki kiate au 'e Sihova, ko ia pe te u lea'aki." (1 Ngaahi Tu'i 22:14)

Na'e ha 'a Maikaia 'i he 'ao 'o ha ongo tu'i, ko ha palofita 'e toko 400 na'a na fai ha popoaki lelei, pea mo ha le'o na'a ne fale'i ia ke liliu ki he ngaahi tukunga. (1 Tu'i 22:10-13). Neongo ia, na'a ne tu'u ma'u pea fakafisi ke lea 'aki ha me'a kehe mei he me'a na'e fakaha ange 'e he 'Otua kiate ia (1 Ngaahi Tu'i 22:14).

Na'e 'ikai ke nau haohaoa, ka ko e kau tangata mo e kau fafine 'o e lotu, faivelenga ki he Folofola, mo e kau tamaio'eiki 'a e 'Otua mo hono kakai (1 Sam. 12:23; Selemaia 42:4).

'I he'enau hoko ko e kakai lea 'a e 'Otua, na'e feinga 'a e kau palofita mo e kau palofita fefine ke mo'ui 'o fakatatau ki honau uiui'i (1 Sam. 12:3-4). Na'e 'ilo'i kinautolu 'e he kakai ko e "tangata 'a e 'Otua," "tangata faka'ei'eiki" (1 Sam. 9:6).

Ko kinautolu na'e 'ikai ke nau tali 'enau popoaki na'a nau fehi'a mo fakamanamana'i kinautolu (1 Ngaahi Tu'i 22:8, 27). Ka neongo 'a e ngaahi teke na'a nau fehangahangai mo ia, na'e fakahoko faivelenga 'e he kau palofita 'enau popoaki.

KO E HA E NGAUE NA'E FAI 'E HE KAU PALOFITA?

"Pea ko Sehu ko e foha 'o Nimisi te ke tākai 'aki 'ae lolo ke ne tu'i 'i 'Isileli: pea ko 'Ilaisa ko e foha 'o Safati mei 'Epeli-Mihola, te ke tākai 'aki 'ae lolo ke hoko ko e palōfita ke ne fetongi koe. ." (1 Ngaahi Tu'i 19:16)

Na'e fakahoko 'e he kau palofita 'a e ngaahi ngaue ko 'eni, kau ai 'a e ngaahi me'a kehe:

Mo e ngaahi tu'i

- 👑 Na'a nau pani kinautolu (1 Ngaahi Tu'i 19:16)
- 👑 Na'a nau fakalotolahi'i kinautolu 'i he taimi na'a nau fai lelei ai (2 Me'ahokohoko 15:8)
- 👑 Na'a nau fehangaangai mo kinautolu 'i he taimi na'a nau fai ai ha me'a hala (1 Ngaahi Tu'i 21:20)

Mo e kau taula'eiki

- 👑 Na'a nau fehangaangai mo kinautolu 'i he taimi na'a nau fai ai ha me'a hala (Mal. 2:1-2)

Mo e kakai

- 👤 Na'a nau fakahinohino'i kinautolu 'i he ngaahi hala 'o e 'Otua (Maika 6:8)
- 👤 Na'a nau fakaha 'enau angahala kiate kinautolu ('Isaia 58:1)
- 👤 Na'a nau ui kinautolu ke nau fakatomala ('Isikeli 18:32)

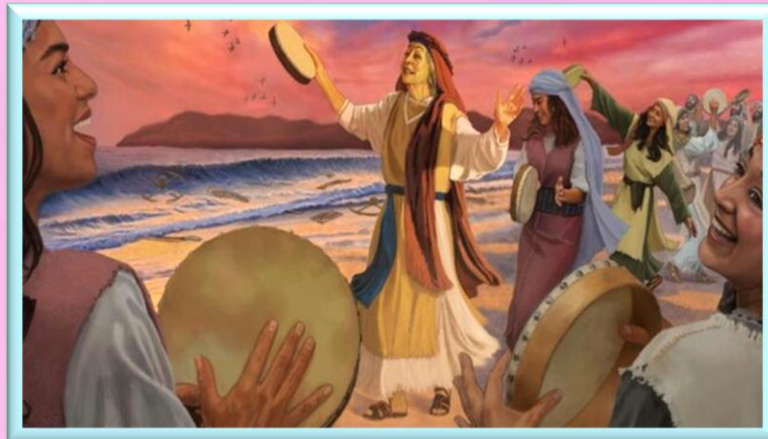
Fakataha mo kinautolu

- 📖 Na'a nau 'ai 'enau ngaahi pōpoaki 'i ha tohi . (2 Me'ahokohoko 13:22)

KO FE 'A E KAU FEFINE NA'A NAU MA'U 'A E ME'A'OFA 'O E PALOFITA?

"Pea ko Tepola, ko e fefine palōfita, ko e uaifi 'o Lapetoti, na'a ne fakamaau'i 'a 'Isileli 'i he kuonga ko ia." (Fakamaau 4:4)

'Oku fakamatala 'a e Fuakava Motu'a ki ha kau palofita fefine fefine 'e toko nima. Ko e taha 'o kinautolu, ko Noaia, ko ha palofita loi (Nehemaia 6:14). Fekau'aki mo e uaifi 'o 'Isaia, 'oku 'ikai ke tau 'ilo pe 'oku ui ia ko ha palofita fefine koe'uhi he na'a ne ma'u 'a e me'afoaki ko ia, pe koe'uhi ko e uaifi ia 'o e palofita ('Isaia 8:3).

MELE. 'I he'ene hoko ko ha palofita fefine, na'a ne taki 'a e kakai fefine 'i he hiva hili 'enau kolosi 'i he Tahi Kulokula. Na'a ne tokoni foki ki hono ngaahi tokoua ke taki 'a e kakai lolotonga 'enau fononga pilikimi 'i he toafa ('Ekesotosi 15:20; Maika 6:4).

TEPOLA. Na'a ne ma'u 'a e lakanga 'e ua ko e palofita fefine mo e fakamaau, pea na'a ne taki 'a e kakai 'i he tau mo Sisela, fakataha mo Pelaki. Hili 'a e ikuna, na'a ne hiva'i ha hiva fakakikite 'o e fakafeta'i (Fakamaau 4:4-9; 5:1).

HULITA. Na'e fehu'i kiate ia 'a Siosaia fekau'aki mo e tohi Lao na'e ma'ú. 'Ikai ngata pē 'i hono tali 'a e fehu'i 'a e tu'í, na'a ne lea'aki 'a e ngaahi lea fakalototo'a kiate ia (2 Tu'i 22:14-20).

KO E HĀ HA NGA AHI ULUNGAANGA NA'E MA'U 'E HE KAU PALOFITA LOÍ?

"Pea na'e pehē 'e Sihova kiate au, "Oku kikite loi 'i hoku huafa 'ae kau palōfita: na'e 'ikai te u fekau 'akinautolu, pe tala kiate kinautolu, pea na'e 'ikai te u lea kiate kinautolu: kuo nau lea 'aki 'ae misi loi mo e kikite kākā, mo e me'a va'inga, pea mo e kākā 'o honau loto.'" (Selemaia 14:14)

Na'e 'ikai ko kinautolu kotoa pe na'a nau kikite na'a nau fai ia koe'uhi he na'a nau ma'u ha popoaki mei he 'Otua (Selemaia 14:14). Ko e ha 'enau popoaki, pea ko e ha na'a nau fakahoko ai ia?

Na'a nau fa'u pe 'enau ngaahi kikite pe 'anautolu ('Isi. 13:2, 17)

Na'a nau lea 'aki 'a e me'a na'e fie fanongo ki ai 'a e kakai ('Isikeli 13:16)

Na'e 'ikai te nau lea 'o fakafepaki'i 'a e angahala ('Isikeli 13:22)

Na'a nau fekumi ki ha lelei fakafo'ituitui ('Isikeli 13:19)

Ko e ha 'oku pehe ai 'e ha taha 'oku ne lea ma'a e 'Otua lolotonga ia 'oku nau 'ilo'i 'oku 'ikai mo'oni? Ko e kakaa'i pe kita? Ko ha holi ke 'ilo'i, pe pa'anga pe ha me'a kehe?

Ko e me'a fakamamahi taha fekau'aki mo e kau palofita loi he 'oku 'i ai ha kakai 'oku nau fanongo mo muimui kiate kinautolu. 'Oku nau sai'ia 'i he me'a 'oku nau lea 'aki koe'uhi he 'oku 'ikai fie ma'u ki ai ha ngaue pea 'ikai ue'i honau konisenisi. Ka ko e muimui ki honau hala 'oku iku pe ki he mate.

'Oku fakatokanga ma'u pe 'a e palofita mo'oni fekau'aki mo e ngaahi fakatu'utamaki 'o e angahala, mo poupou'i 'a e kakai ke nau faivelenga 'o tatau ai pe pe ko e ha hono ngaahi nunu'a.

“Na‘e ‘ikai ha taha ‘o e kau ‘aposeŧolo mo e kau palofita na‘a ne pehe ‘oku ‘ikai ha‘anau angahala. Ko e kau tangata na‘a nau mo‘ui ofi taha ki he ‘Otua, ko e kau tangata na‘a nau feilaulau‘i ‘a e mo‘ui kae ‘ikai fai ha ngaue hala, ko e kau tangata kuo fakalangilangi‘i ‘e he ‘Otua ‘aki ‘a e maama mo e malohi fakalangi, kuo nau vete ‘a e angahala ‘o honau natula. Kuo ‘ikai ke nau falala ki he kakano, ‘ikai ke nau ma‘u ha ma‘oni‘oni ‘anautolu, ka kuo nau falala kakato ki he ma‘oni‘oni ‘a Kalaisi.”

EGW (Ko e Ngaue ‘a e Kau ‘Aposeŧolo, p. 561)

FAKAMATALA FAKALAHĪ: KO E UIUI'Ī FAKAPALOFITA 'O ELLEN G. WHITE

Hili 'ene 'uluaki mata-me'a-ha-mai, na'e ongo'i ta'efe'unga 'a 'Eleni ke fakahoko 'ene ngaue fakapalofita. Na'e ongo'i ta'efe'unga 'a e ta'ahine ta'u 17 mo 'ikai ke ne lava 'o fakahoko hono uiui'ī koe'uhi ko e mahamahaki mo e si'isi'ī 'ene ako.

Hili ha uike 'e taha mei he'ene 'uluaki mata-me'a-ha-mai, na'a ne ma'u ha mata-me'a-ha-mai hono ua 'a ia na'e fakatokanga ange ai ki he ngaahi faingata'a te ne fehanganagai mo ia. Hili ha'ane lotu lahi, mo fakalotolahi'ī ia 'e ha ni'ihī 'o hono ngaahi tokoua mo e tuofafine, na'e faifai pea tali 'e 'Eleni hono uiui'ī.

Na'e si'ī hifo 'ī he ta'u 'e uofulu, hili 'ene ma'u ha ngaahi me'a-ha-mai lahi, pea poupou'ī ia 'e hono husepaniti –Semisi Hitini–, na'a ne tokoni ki hono fokotu'u 'o e fakava'e 'o e Siasi 'Aho Fitu (na'e fokotu'u faka'ofisiale 'ī he 1863).

Na'e tokoni 'ene ngaue ki hono fokotu'u 'o e ngaahi polokalama mo'ui lelei mo fakaako 'a e kau 'Ahofitu, pea na'a ne tuku mai ha peesi 'e 100,000 'o e ngaahi tohi fakalaumalie 'oku hokohoko atu hono fakahoko 'o e fakahinohino fakalangi 'ī he funga 'o e mamani.

